

Suomen Suunnistusliitto
Nuorisopäällikkö Timo Saarinen

Raportti KS:n Tuplakeskimatkan 6.9.2020 H/D10-sarjojen suorasuunnistuskokeilusta
Heikki Kyyrönen, ratamestari, 10.9.2020

Perusteet toteutusvalinnalle

- Vuoden 2019 KevätSuunnistuksessa panin merkille siimariratojen suuritöisyyden. Heinäkuun 2020 Arboretum-rastien ratamestarina näin, miten suuren panoksen siimariradat vaativat ratamestariryhmältä. Työ satoi kahtena päivänä 2 henkilöi. Sivusta seuraten siamarin levittäminen on myös voimia vaativaa. Ei siis eläkeläishommia.
- Olen pannut merkille useilla Keski-Euroopan matkoilla, ettei siellä suorilla radoilla suunnistavilla lapsilla ole juurikaan kyneleet silmissä. Kotimaan siimariradoilla itkeskeleviä lapsia näkee varsin usein.
- En pidä siamarin maastajuoksumaista suorittamista tehokkaana keinona suunnistustaidon opettelussa.
- Hyvissä ajoin sain nuorisopäälliköltä SSL:n luvan kokeiluun, jossa tavoitteena oli ”kaikki pelaa” – henkisyys, ei tiukka suunnistuskilpailu.

Toteutus

Tein lyhyet radat. Kummassakin lähdössä noin kilometri. Se on nopeimmille ja osaavimmille liiankin lyhyt matka, mutta pitää muistaa ne vähemmän suunnistaneet ja heidän etenemisnopeutensa.

Kilpailijat saivat karttansa etukäteen infosta tutustumista varten. Huoltajilla oli lupa opastaa lähtöhetkeen saakka.

Maasto ei ollut niin polkuvoittoinen, että rastilta rastille olisi päässyt polkua, pellonreunaa, sähkölinja tai muuta selvää suunta-uraa seuraten. Kuvioraja ei mielestäni ole tarpeeksi selkeä suunta-ura. Poluttomalle osuudella oli kummassakin yksi noin 200 metrin viitoituspätkä maastossa. Näin rastilta rastille pääsi polkua tms. pitkin. Toiseksi viimeiset rastit sijaitsivat maalin läheisellä pellolla, jonne oli ”kartanlukukohteiksi” tehty kolme viitoitusnauha-aitaa. Ohessa kuvat hymiöistä ja viitoituksesta:

Rastirakenteet perinteinen pukki, sprinttipukki sekä telineleimasin. Rasteilla kävi muitakin lasten sarjoja.

Radat löytyvät reittihärvelistä.

Jarno Kiintolan toteuttaman haastattelun tuotos:

Kevätsuunnistuksen aamupäivälähdön jälkeen haastateltiin H/D10- ja saattaja-sarjalaisia heti maalin tultua. Osalla oli vanhempi paikalla vastassa, osa oli yksin. Vastaukset tulivat käytännössä lapsilta, muutamia vahvistuksia ja kommentteja sitten vanhemmilta.

Kyselyyn vastasi yhteensä 23 lasta, joista 15 oli yksin metsässä eli 10-sarjalaisia. Kilpailijoista 5 oli osallistunut ennen suorille kilparadoille ilman siimaria.

Kysyttäessä jos saisi jatkossa valita kummalle radalle jatkossa osallistuisi, siimariradalle vai hymynaama-radalle, kaikista lapsista 18/23 haluaisi mieluummin hymynaama-radalle. 10-sarjalaisista 12/15 haluaisi hymynaama-radalle. Kyselyn yhteydessä tuli esille myös, että 3 lasta oli nähnyt valinnoillaan hapannaaman ja korjannut sitten valintaansa. 7 lasta ei ollut nähnyt hapannaamoja ollenkaan. Näistä kolmesta kaksi haluaisi kuitenkin mieluummin hymynaama-radalle. Kaikilta kisaajilta ei kysytty hymy-/hapannaamojen näkemisestä.

Pienimmillä oli ollut selvästi havaittavissa jännittämistä ensimmäisestä suorasta radasta, mutta osa jännityksestä oli hälvennyt, kun kartan oli nähnyt etukäteen. Kolme lapsista oli ottanut kartan nähtäväkseen vasta lähtökarsinassa normaaliin kisatyylisiin. Toki lähes puolet lapsista ei kertonut kokeneensa suurta jännitystä ennen ensimmäistä suoraa rataa. Heille kartan näkeminen ei vähentänyt jännitystä, ei myöskään väliä olisiko kartan nähnyt etukäteen.

Ohjeet koettiin hyviksi ja selkeiksi. Osa vanhemmista (3 kommenttia) mietti viitoitettua radan kohtaa, ettei tiennyt etukäteen. Mutta näiden osalta tuli myös ilmi, ettei ohjeita ollut luettu kovin tarkasti. Kaikki lapset olivat sitä mieltä, että ohjeet heille oli etukäteen selkeitä.

Poimittuja kommentteja: Kartan etukäteen näkeminen antoi varmuutta./ Rata oli helppo./Oli turvallisempi lähteä metsään, kun oli nähnyt kartan. Ei tarvitsisi välttämättä nähdä etukäteen./Helpotti jännitystä, kun näki kartan etukäteen./Jännitti kovasti etukäteen ja oli hyvä, että näki kartan etukäteen (saattajasarja.)/ Koska ei ollut kompassia mukana, 2-väli jännitti.

Jälkihöyryjä:

-Huomattava, että K-piste sama kuin muilla sarjoilla, mikäli 10-sarjalle ei ole omaa lähtöpaikkaansa. Poikkeaa siis RR- ja TR-käytännöstä.

-Palkinnoista tuli whatsapp-ryhmässämme keskustelua, koska FB:ssä kysyttiin, miksi ei 10-sarjoissa parhaat saaneet muuta kuin osallistujapalkinnon. Infon mukaan yhtä palkinnon noutajaa lukuun ottamatta kaikki ottivat osallistumispalkintonsa vastaan nyripisteleättä.

Kysymykseen palkintovastaava Jorma Laukkanen vastasi seuraavasti: ” Kiitos palautteesta. 10-sarjassa arvostamme kaikkia osallistujia yhtä paljon; niin voittajaa kuin viimeistä. Sen takia kaikille sama palkinto etenkin tällä kertaa, kun kokeiluna oli suorasuunnistus. Radat sai myös tämän kokeilun takia ennakkoon. Osalla vanhemmista on paremmat valmiudet opastaa lapsiaan.”

Mielestäni saattajasarjassa ei saisi julkaista tuloslistaa. Tulos ja väliajat annetaan vain osallistujalle. Sarja tulisi pitää kouluttautumisena kilpailusarjaan osallistumiselle. Olisi hyvä, että saattajalla olisi oma kartta.

Kuten ennakkoon arvasin, siimoista luopuminen näyttää olevan vaikeaa. Osallistujamääräkin 10-sarjoissa siitä kertoo: Aamupäivällä H10-6, D10-11, Saattaja – 9 osallistujaa, iltapäivällä H10-6, D10-12, Saattaja – 8 osallistujaa.

Uskon, että ainakin itse ratamestarina jatkan suoran suunnistuksen linjoilla.

-Heikki Kyyrönen-